

Valami Amerika Temerin

Temerin meghatározó élményeket rejt és jelent a gyermekkoromból. Csevapevőversenyt, titkos közös nyelvet, csinytevéseket, nem és egymás hegyén-hátán alvásokat, strandolást, miniállatkert-látogatást a Szabó unokatestvérekkel. Ide egy kicsit mindig hazáérek. Amikor beülök az autóba, a gyújtás után a második a rádió bekapcsolása. Szeretek zenére vezetni. Nem történt ez tegnap sem másként délután 2-kor, amikor ide indultam. Biztonsági öv, kuplung, gyújt, lámpa, tükrök és rádió.

„*Rohan az életed, és rohan az út./Elmarad mögöttem lassan a múlt./Nem tudod biztosan, hogy hova is mész./De úgyis észreveszed, ha odaérsz.*” – szólal meg, nekem meg kicsúszik a számon, hogy hah! Hát ez is Temerin, hiába most minden út oda vezet. Az első mozis élményem ugyanis szintén Temerinhez köthető. Négyen gyerekek beültünk a *Valami Amerikára*. Az öcsém pedig annyira beleélte magát, hogy bár a címzene véget ért, ő még jó hangosan bekiabálta, hogy Valami Amerika, és persze a nézők megkuncogtak bennünket.

És most ismét élményben és első alkalomban vagyok. Első alkalommal Temerinben a Találkozó. A járvány után első alkalommal újra tavasszal. És idén nem első alkalommal Temerinben rendezvényen. Hiszen ahogy már többször is említettük e lap hasábjain, a Szirmai több évtizede szervezi a KNV-t. Így immár több éve dolgozunk együtt azon (is).

Szervezőként mindig sok múlik a partnereken. Mindig minden azon múlik igazából, s ezt igazán most kezdem megérteni. Most, amikor már nem tudok mindent megoldani önerőből (azt sem értem, eddig miért akartam), akkor értékelődik fel igazán a partneri kapcsolat. Ugyanakkor amekkora segítség, akkora félsz is első alkalommal együtt dolgozni valakivel. Hiszen nem tudjuk egymásról, mennyire számíthatunk a másikra. Mennyire tudjuk megosztani a munkát. Ki hogyan dolgozik. Mennyi meglepetés ér a helyszínen.

Szóval, ott tartottam, hogy *rohan az életed, és rohan az út...* Mert rohant az elmúlt hónapokban, gyakran éreztem, hogy nem érem utol saját magam, sem pedig a munkámat, mert visszaállni látszik az élet VÉGRE. És megérkezek ide. És szembesülök... *Az igényességgel.* Befutok a színházterembe, befutok a kiállításba. Ami mesésen mutat, egy nagyon szép kiállítótérben. Közben megnézzük a profin felújított öltözőt (jártam már pár színház öltözőjében, de ezt a profik is megirigylik majd!).

Az odafigyeléssel és alázatossággal. A szervezők kuckójában kávéval kínálnak, és 10 percenként feltöltik a pogácsakészletünket, még akkor is, ha csak pár darab hiányzik. Beszéljük, hogy jó lenne plakátot kitenni a zsűrizés helyszínére, és már viszik is. *A rutinosággal.* Szabó Gabi konferálása a megnyitón, miközben a végén megindult be a nézőtömeg, s ettől nem ijedt meg, kellő lazasággal reagálta le a helyzetet, miközben nemcsak hogy megtelt a nézőtér, de még álló nézők is voltak. László Sándor viccesen meg is jegyezte a zsűrizésen, hogy azt hitte, megérkezett az ukrán hadsereg. Mert valóban: *„nemcsak színházadit játszunk itt, hanem küldetésünk van”* – mondta Sándor a csapatra, s szebben meg sem fogalmazhatta volna igazából az egész Találkozó lényegét.

Szóval *nem tudod biztosan, hogy hova is mész, de tényleg úgyis észreveszed, ha odaérsz.* Összemosolyogtunk Mónival: bár tényleg kevés idő volt, és őszintén, mi is kezdtünk megijedni, de úgy tűnik, a végére minden összeért.

Úgyhogy rohanhat tovább az út, mert a Találkozó alatt róni fogom a kilométereket, az órákat, az előadásokat, a tapasztalatokat, és tuti nem érem magam utol, de legalább a tudat, hogy jó helyen van a Találkozó, egy kicsit könnyebbé és boldogabbá tesz most.

Virág Kiss Anita

Színház, ahol a csodák születnek

Részlet a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók 26. Találkozója megnyitóján elhangzott köszöntőkből

A rendezvény ez alkalommal is a több mint száz éves színjátszásunk letéteményesei előtt tiszteleg, az az ösztönös községmegtartó szándék és cselekvő mindennapok előtt, amely a játék, az anyanyelv és a világteremtés varázsával történelmet ír, jövőt képes rajzolni, hangzott el a tíz nap alatt tíz társulatot felsorakoztató rendezvény csütörtök esti megnyitóján. Ennek jegyében és ennek felmutatására indították el az alapítók 1996-ban színjátszóink nemes versengését, amely ma is erről szól, ma sem tért le az alapítói szándékkal kikövezt útról. Az ösztönösségre, a megtartó szándékra és akarásra, az építkezésre és az összetartozás felmutatására a mának is szüksége van. Ez a közös ügyünk. A lendület visszanyerése, visszacsalogtatása, megzabolázása közös feladatunk. Ebből születnek a csodák, hallottuk a megnyitón.

Varga Flórián, a házigazda Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület elnöke köszöntőjében kiemelte, annak ellenére, hogy a számukra sikert hozó tavaly októberi szajáni szemle óta nem sok idő telt el, szinte felpörögtek az események, abban bízik, hogy a találkozó ideje alatt sikeresen veszik majd az akadályokat. Örömmel és megnyugvással állapította meg, hogy a temeriniek előadására megtelt a terem, és reményét fejezte ki, hogy ez a szemle többi napján is így lesz. Úgy fogalmazott, a szemle egyik célja éppen az, hogy összehozza a házigazda közösségét. Mint mondta, Temerinben hagyománya van a színjátszásnak, az itteni község pedig nagyon szereti a darabokat.

Pásztor Róbert, a községi képviselő-testület elnöke alkalmi beszédében kiemelte, az egyesületben működő színészcsapat hihetetlenül talpraesett és nemzetileg elkötelezett, éppen ezért ígéretet tett arra, hogy az önkor-

mányzat részéről minden támogatást megkapnak a jövőben is.

A 26. szemlét **Kudlik Zoltán** tartományi művelődési, tájékoztatói és vallási közösségi segéditkár indította útjára. Köszöntőjét Bodrogi Gyula, a nemzet színésze gondolatával kezdte: Az kell, hogy a színház érzelmet váltson ki, ehhez viszont bele kell halni a szerepbe, mindegyikbe. Hozzátette, én azt hiszem, hogy ezen fesztiválon születtek ilyen előadások és voltak ilyen amatőr színészek, akiknek sikerült. Mert alkotni, előadni egy olyan folyamat, amely a színpadon folyamatos változáson megy át. Ettől szép a színház. A színészet, mely olykor a kultúra forrása, s eloltja a néző művészet iránti szomját, olykor pedig szomjazni hagyja. Megnevetet, megsírat, de minden előadás és alakítás érzelmeket vált ki, hangsúlyozta a segéditkár.

A megnyitó előtt a Lukijan Mušicki Művelődési Központ galériájában *Pillanatképek a temerini magyar amatőr színjátszás életéből* címmel kiállítás nyílt.

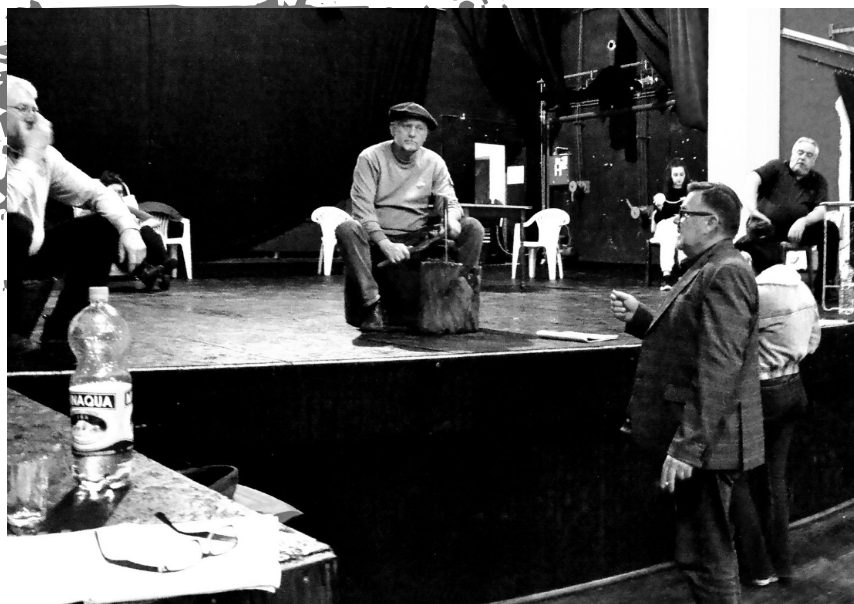
Így készül a Jáccunk trupp a találkozóra

Ezek vagyunk mi! – ezzel a kijelentéssel fogadott László Sándor rendező, a Jáccunk Trupp vezetője az egyik próba alkalmával. Kissé zabosan, de megértést sugárzó tekintettel hallgatta végig a színészek közléseit, miszerint egyesek késnek, másoknak hamarabb kell távozniuk, de vannak, akik egyéb kötelezettség miatt nem vesznek részt az aznapi próbán. Mindezek a tényezők nem tántorítják el a csapat tagjait és a rendezőt sem a munkától. A színészek egyeztetnek, felkészülnek a próbára, mi pedig helyet foglalunk a nézőtérén, hogy meghallgassam, min dolgoznak éppen.

– Idén valami igazán komoly dologgal készülünk, és most már mindenki izgatott. Én is – kezdte a rendező. – Úgy gondoltuk, hogy ha már minket ért a megtiszteltetés, és házigazdái lehetünk az eseménynek, illő lenne egy nagyobb horderejű dolgot felmutatnunk. A tavalyi sikerélmény is arra bátorította a színészeket, hogy valami fajsúlyos dologgal foglalkozzunk. Szerették volna egy grandiózusabb, nagy létszámú darabban is kipróbálni magukat. Így került szóba Gorkij *Éjjeli menedékhely* című drámája. Belevágtunk, mert jó szerepek és lehetőségek vannak a darabban, amik nagyon alkalmasak a színészi játékra. Pillanatnyilag minden egyszerre történik, készül a díszletünk, a jelmezeket is most szerezzük be, közben a jelenetek összeállításának a munkálatai is folynak. A hangulat egyre pezsgőbb a csapatban. De ez így van rendjén, mert az a jó, ha jut mindenből, nevetésből, vidámságból és szomorúságból is egyaránt. A való életben sincs ez másként, és a probléma is csak addig számít annak, amíg meg nem találjuk rá a megoldást. Megpróbáljuk az energiáinkat abba az irányba terelni,

hogy egy nagyon termékeny alkotó energia legyen az, ami vezet bennünket. A csapatban a nyugdíjastól az iskolásig mindenki képviselteti magát, és bizony sokszor nagyon nehéz összeegyeztetni a próbákat, de mégis éreznem magukban annyi erőt, hogy összetartsanak. Ha ez nem lenne, akkor a közösségnek nem lenne jövője sem. Amikor azt tapasztalja az ember, hogy a középiskolástól kezdve az egyetemistán keresztül a háziasszonyig, aktív munkásig, nyugdíjasig mindenki talál magának annyi energiát, hogy teremtsen, akár egy színházi előadást, akkor az egy egészséges közösségről beszél. Ilyen a Jáccunk Trupp. A fontos az, hogy fel tudjunk mutatni egy olyan együttműködést, egy olyan teremteni akarást, ami azoknak is példa lehet, akik nem a művészettel ütik agyon a szabadidejüket. Engem ez nyugtat meg és segít át a nehézségeken, illetve ez ad erőt ahhoz, hogy tovább tudjak működni. Mindig adódik egy olyan impulzus, ami értelmet ad az értelmetlenség kellős közepén is. Hiszek a csapatban, ahogyan abban is, hogy sikerül célt érünk. Ez egy nagyon nagy falat számunkra, de minden

aki a középosztálybeli társadalom képviselője, intelligens ember, de a sors vele is elbánt. A menedékhelyen mindent megtesz azért, hogy szint vigyen a szürkeségbe. A szerep engem is elgondolkodtatott, de bízom benne, hogy sikerül megfelelően alakítanom – mondta bizakodóan az elnök.

Sziveri Éva a Jáceunk Trupp minden darabjában szerepelt eddig. Most sem marad távol a deszkáktól.

létező eszközt felhasználunk, hogy megharcoljunk a kihívással. Bízom benne, hogy egy szép előadást tudunk a végére megvalósítani, nemcsak a sajátunk, de a közönség örömeire is – mesélte László Sándor.

A színjátszó csoport tagjai sem panaszkodnak, helyette minden energiájukkal dolgoznak a siker érdekében. **Balogh Sándor** megannyi szerepet játszott már, de a legújabb számára is tartogat meglepetéseket.

– A színdarabban is színészt alakítok, aki egykori értelmiségiként továbbra is a múltban él, és a maga naivságában arra törekszik, hogy a lerobbant világban is megmaradjon. A szerep megformálását kihívásként élem meg, főként mivel nagy váltásnak számít a komédia után drámában szerepelni. Régióta jártas vagyok a színészetben, ezért úgy érzem, hogy meg tudok birkózni a feladattal – mondta a csapat tagja.

Varga Flórián, az egyesület elnökének vállát megannyi feladat terheli az utóbbi időben, de a színészkedés mindig üdítően hat rá, és erőt ad a további munkához.

– A számos elnöki teendő mellett jól esik a kikapcsolódás a csapatban. Persze felelősséggel is jár, hiszen a próbákra fel kell készülni. Az új előadásban egy nagyon érdekes figurát alakítok,

– Cselédet alakítok a darabban, akivel igazán kegyetlenül bánnak. Szerelmi szál is van a történetben, és a mű rávilágít arra is, hogy az emberi értékek mennyire fontosak a való életben. Szerintem egy nagyon érdekes és komoly darabot láthat majd a közönség. Nem első alkalom, hogy édesapámmal együtt állok színpadra, ez most is így lesz. Számára is kihívás a szerep megformálása, mert kivételesen nem kocsmárost fog alakítani. Nagyon jó érzés, hogy együtt szerepelhetünk, a felkészülésben pedig gyakran segítünk egymásnak – mesélte a fiatal tehetség.

Tóth Dianna

Próbál a csapat, készül az új darab
Medvecki Sándor felvétele

Pillanatképek a temerini színjátszás történetéből – A teremtő színésztruppok

Ádám István *Virágfakadás* című könyvének előszava Csorba Béla tollából

A színpadi játék és éneklés iránti polgári-sultabb igényt vidékünkön is az ekhós szekereken városról városra, faluról falura járó színésztruppok, vándortársulatok teremtették meg. A 19. századi magyar nemzeti színjátszásnak valójában ez volt az alapja, mert a kőszínházakért folytatott küzdelem igazából csak a század második felében hozott tartós eredményeket, persze akkor is inkább a megyeközpontokban, nagyobb városokban. A fejlődést nemcsak a gazdasági elmaradottság, hanem az 1848/49-es szabadságharc leverését követő önkényuralom is gátolta, aminek következtében a cenzúra gyakran tiltotta ki a magyar beszédet a világot jelentő deszkákról. Ez a helyzet azonban 1867, vagyis az osztrák–magyar kiegyezés után gyökeresen megváltozott. Az immáron önálló magyar kultúrpolitika rendezni igyekezett a magyar színjátszás ügyét. Több fontos, a színészek egzisztenciális helyzetén jobbitani akaró rendeletet alkottak, ugyanakkor országszerte úgynevezett színi kerületeket hoztak létre, hogy legalább valamennyire mérsékelni tudják a vándortársulatok közötti áldatlan kenyérharcot és az abból fakadó anarchiát.

Vándorszínészek a Bánságot és a Bácskát is szép számmal látogatták, tulajdonképpen egészen az első világháborúig. A legtöbb trupp bizonyára Temerinben is megfordult, ezt teljes bizonyossággal azonban csak háromról állíthatjuk: 1886 augusztus-szeptemberében **Gáspár Jenő** (1843-1905), 1894 május-júniusában **Aranyossy Gyula**, 1912 októberében pedig **Rajcsányi István** színigazgató csapata üti le itt a sátorfáját.

Lényegében ezekben az évtizedekben erősödött meg a műkedvelő (ma úgy mondanánk, amatőr) színjátszás iránti szélesebb körű vonzalom is, amely a helyi igényeket hamarosan tartósan kívánta biztosítani, s azt nem kizárólag a hivatásos vándortrupptól várta. Minden bizonnyal ennek hatására bontakozott ki az a kezdeményezés, melynek, mint minden újnak, ezúttal is a fiatalok voltak a szószólói, s amelynek eredménye először a dalárda, később pedig a műkedvelő színjátszók csoportjának létrehozása lett.

Mindkét szerveződés támogatóként az iparosok egyesületét tudhatta maga mögött, de a korabeli fellépők – sajnos csak részben ismert – névsora alapján megállapíthatjuk, hogy a fiatal kereskedőkön, iparosokon kívül más

társadalmi rétegekből (földművelők, munkások) is toboroztak tagokat. Mai szemmel nézve már-már irigylésre méltó, hogy milyen felelősségteljesen, elkötelezetten, és korabeli létszámukhoz képest nagy arányban vettek részt a munkában helyi értelmiségiek, hivatalnokok, de főleg a nyelvhez, színjátszáshoz, zenéhez értő tanítók! Közülük külön ki kell emelni **Balázs Árpádot**, a későbbi hírneves festőt, aki ekkoriban Temerinben tanítoskodik, s szereplőként egy Szigligeti-darabban is babérokat arat. De megemlíthetjük a századelő két ifjú költőjét, **Papik Miksát** és **Kováts Antal** is annak bizonyítékaként, hogy a helyi művelődés milyen fontos szerepet játszott a polgárosodó Temerin életében. Egyébként a színjátszás iránti szeretetet már az iskolákban igyekeztek kialakítani az akkori nevelők. Épp Kováts az, aki a vidék egyik legfontosabb orgánumban, a *Bácsme gyében* 1908 decemberében a temerini iskolanővérek által szervezett sikeres gyermekműsorról és vigjátékról (címe: *Egy csésze kávé*) számol be, eszme-futtatásában többek között a kor jelentős gondolkodójára, Alexander Bernátra hivatkozva eközben...

A trianoni impériumváltás ezen a téren is visszavetette az ígéretes fejlődést, de – éppen a korábbi évtizedek színvonalas munkájának köszönhetően – mind az iparos színjátszók csoportja (a helyi művelődés „szomszédvárával”, a TTC-vel később hol rivalizálva, hol együttműködve), mind a dalárda az első kedvező alkalommal talpra tudott állni, maga köré vonva a magyar szereplők és énekesek mellett több fiatal német és zsidó származású tehetséget, sőt, a színjátszás iránt érdeklődő pár szerbet is, miközben működése tartalmában és nyelvében végig megőrizte magyar jellegét és elkötelezettségét.

Ádám István, aki érdeklődő, lelkes polgárból vált egyre eredményesebb autodidakta kutatóvá, ennek a jórészt mára már feledésbe merült világnak az adatait gyűjtötte össze és rendezte fontos helyi művelődéstörténeti kismonográfiává, folytatva ezzel mind kiterjedtebb helytörténeti tevékenységét.

Reméljük, példája másokat is hasonló tettekre ösztönöz.

Csorba Béla

Ma a Találkozó színpadán

Fabula – előtérben a jó tulajdonságok

Az idei Találkozó programját lazának tekinthetjük, hiszen míg 4-5 éve napi 2-4 előadás-sal robogtunk előre, s talán a 10 nap alatt egyszer, ha fellélegezhettünk a napi egytől, addig idén ez pont fordítva van. Egészen 27-éig napi egy előadással lépegetünk előre. A Fabula Rasa Színjátszó Grund idejű előadása már megmérettetett a Középiskolások Szín- és Filmművészeti Vetélkedőjén, ahogyan a zentaiak és a palicsiak előadása is. Táborosi Margaréta már előnyben van, hiszen ott is zsűritag volt, így van viszonyítási alapja. Változhat-e egy előadás 3 hét alatt? Akar-e egyáltalán változni? Mennyire egyezik majd egyik s másik zsűri véleménye? Ezekre a kérdésekre ebben a pillanatban még nem tudjuk a választ, de az biztos, hogy fontos munkát végeznek a fabulások, mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a KSZFV-n készült szívmengető kép róluk!

Népkör Magyar Művelődési Központ, Fabula Rasa Színjátszó Grund, Szabadka

A Fabula Rasa Gyermekszínjátszó Grundot **Greguss Zalán**, a szabadkai Gyermekszínház színművésze és **Ralbovszki Csaba**, a szabadkai Népszínház Magyar Társulatának színművésze 2008-ban alapította a Népkör keretében. Érdekes a csoport elnevezése, hiszen az alapítók a Fabula Rasa névvel tulajdonképpen összevonták a latin tiszta lapot a tanulságos történettel. A miértre Greguss Zalán válaszolt:

– Egyrészt tiszta lappal akartunk kezdeni. A Népkörnek nagy hagyománya van az amatőr színjátszásban, de a korábbi kezdeményezések mindig befulladtak. Másrészt a tisztaságot, az emberi jó tulajdonságokat próbáljuk előtérbe helyezni a munkánk során, 2012-ben a csoport két részre vált, és megalakult a Fabula Rasa Színjátszó Grund, amelyet a középiskolások és idősebbek alkotnak, emellett természetesen a Gyermekszínjátszó Grund is termékenyen működött. Azóta is mindkét csoport évadonta legalább egy új darabot mutat be.

A társulat eddigi díjai a Találkozón:

2016 – A zsűri Szántó Róbert-díjjal tüntette ki Bodnár Lonettát, a Fabula Rasa Színjátszó Grund tagját, a *Cyber Cyrano* c. előadás szereplőjét a legszebb színpadi beszédért.

2016 – Garay Béla-díjat érdemelt ki a szabadkai Fabula Rasa Színjátszó Grund közöseteremtő tevékenységéért.

2019 – A zsűri Bambach Róbert-díjjal tüntette ki a csoportot a *Semmi* című produkció színpadra állításáért. A produkció rendezői: G. Erdélyi Hermina és Greguss Zalán.

A Fabula Rasa Színjátszó Grund bemutatja:

Jean Cocteau: *Vásott kölykök (75')*
Dráma

Szereplők:

Paul – Dékány Máté
Elisabeth – Barna Léna
Gerard – Kéri S. Botond
Mama/Agathe – Mészáros Bettina
Dargelos/Michael – Szarapka Ákos
Marianne/Hölgy – Molnár Daphné

Rendezte: Budinčević Krisztián

Technikai munkatárs: Márton Lili
Fénytechnikus: Greguss Zalán

12 éven aluliaknak nem ajánlott!

Összetartó csapat, erős egyéniségekkel

A temerini Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület Jáccunk Truppja Makszim Gorkij *Éjjeli menedékhely* című drámájának zsűrizése

A Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók 26. Találkozóját a házigazda, azaz a temerini Jáccunk Trupp nyitotta, László Sándor rendezésében Makszim Gorkij *Éjjeli menedékhely* című drámáját vitték színre.

Sutus Áron, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elnöke üdvözölte a Találkozó nyitóelőadásának szereplőit, s a rendező László Sándort, majd elmondta, hogy egy olyan társulat formálódott itt, Temerinben az elmúlt majd 130 év során, mely meghatározó szellemi gyökerekkel, kollektív öntudattal rendelkezik, s új tehetségeket villant fel, fiatalokat és időseket egyaránt, s ez is mutatja, hogy Vajdaságban olyan gazdag színjátszó élet folyik, melynek hírére kell vinni. Elsősorban itthon, de mint mondta, reméli az anyaországon belül is megmutatkozhatnak majd. „Nyitott szívű, csodákra képes, fejlődni akaró közösség ez, akinek most is egy jó társulatvezetője, s rendezője van, amiért mindenki hálás lehet.”

A zsűrizést **Brestyánszki Boros Rozi** kezdte, kiemelve, hogy óriási vállalat, hogy egy januárban megkezdett próbafolyamat során ilyen minőségű előadást sikerült elkészíteniük.

„Ritkán találkozom ilyen nagy falatot vállaló csapattal, s megtisztelő az amatőr színjátszás számára is, hogy van bátorságotok ilyen szöveget színpadra vinni. Az amatőr társulatoknál általában azzal találkozom, hogy két-három motorja van a csapatnak, két-három erős színészegyéniség, akik visszatérő szereplői az előadásoknak, főszerepet játszanak, nálatok egy olyan erős csapat van, ahol a szereposztásban szereplő színészek mindegyikét felírhattam volna, mint erős színészt.” – mondta Rozi.

Elmondta, külön öröm számára, hogy a fiatalok mellett több idős színészt is lát a színpadon, több generáció dolgozik tehát együtt, s mindenki szívvel-lélekkel. Az előadás szerinte picit nehezen indult, de egynegyedénél megteremtődött az atmoszféra, s megindult a történet. Jót tett volna, ha már az előadás elején megjelenik a zene. Az előadásban szereplő nagy dal (*Elkártyáztam a gyöngé szívem*) alatt kataraktikus élményt élt meg. Minden karakter pontosan ki volt találva, ám szerinte nem minden esetben sikerült ezt végigvinni, amit talán be lehet tudni a rövid próbaidőszaknak. Kifejezetten tetszett neki

az elguruló életfonalakat szimbolizáló fonalgurigákkal való játék, s a jelmezek is, viszont a Vándor ősz parókáját túl soknak érezte.

„A díszlet és a világítás esetében a Színész halálakor szépen láttam árnyként megjelenni a halálát, megható volt, kár, hogy rányitották az ajtót. Erre vigyázni kell, hisz ha megjelenik egy árnyék, azonnal odafigyelek rá, ezért csak akkor jelenhet meg, ha játéka van. Az előadás hangulatában azt is éreztem, hogy egy kórházat, egy bolondokházát látunk. Bár jó helyen ültem, s mindent láttam, akik jobb oldalon ültek, nem biztos, hogy mindent láttak a mosdótáltól, érdemes lenne előbb elmozdítani. Több helyen hangzanak el olyan nagy igazságok, mint például: *Légy jó ember! Akarj jót csinálni!* S ti ezt olyan szívhez szóló egyszerűséggel mondjátok el, hogy az torokszorító, s sokszor megállt a levegő. A nagy zenei pillanat viszont túl korán van, hisz ahhoz, hogy megéljem a bennem megszakadó világot, előbb még fel kell építenem a történeteket, s bennem ott még nem állt össze a világvége hangulat.” – véleményezte Rozi.

A szót **Táborosi Margaréta** vette át, s elmondta, jó látni, hogy egy erős mágneses mező generálódott már az előző előadás során rendező, csapatvezető és színészek között, ami új arcokat, új színészeket is bevonzott. Izgalmasnak találta az előadáson végigvonuló szimbólumokat, a vizet, melynek tisztító ereje van, a tükröt, vagy azt, hogy a haldokló nő egy babakocsiban hal meg, jelezve, hogy a meg nem született gyermeke is halott, a liszttel festett arcot, ami egy fehér, tiszta embert mutatott, aki mintegy maszk nélkül, őszintén szólt hozzánk, s a monológ ezáltal nagyon szépen szólalt meg. Ő is ki-

emelte az életfonálként funkcionáló gombolyagokat, illetve a lyukas esernyőt, ami már nem véd attól, ami az égből ránk hullik, s a víz mellett a tüzet, melyet egy végig égő kályha és két petróleumlámpa jelzett.

„Véglényeket láttunk, akikkel nagyon tudtunk azonosulni, s ami még szebb volt, hogy ezen nézőként mégis tudtunk nevetni. Megszóltak a mondataitok, a szituációk. A díszlet több lehetőséget kínált, mint amire használva volt. Vártam volna a kis szobabelsőket, de csak egyszer látjuk mi látható a különböző függönyök mögött, illetve a gazdák tükrös szobáját. Itt volt egy kicsi hiányérzetem, hogy ha már ilyen izgalmas térelosztást láttunk, miért nincs jobban használva.” – mondta Margaréta.

Hozzátette, hogy sokszor a színészek kifelé beszéltek, amit a monológoknál nem érzett hibának, más esetekben pedig nem mindig tudta eldönteni, mennyire szándékos. Akinél azt érezte, hogy megteremtődött minden szituáció, az a nagyságos asszony karaktere volt, aki nemcsak felmutatta a rendező kérését, instrukcióit, hanem játékaival igazolta is azt. A Vándor parókája szerinte is főlősleges volt, ahogy azt is megjegyezte, hogy a harmonikás szócsövét játszó színész nő férfiszerepet játszott, viszont belefért volna, hogy átírják női szerepre a mondatait. Dícséretes momentumként emelte ki azt is, hogy sok jelmez „porzott”, azaz felszállt belőle a rászórt liszt.

„Kiemelnék még pár momentumot, a halálon való kacagást, illetve, amikor a nagy dalban az idős nő előttünk veri a ritmust, nagyon erős pillanat volt. Emellett még Natasa monológja is hasonló erővel bírt, s számomra

a legmeghatóbb pillanat a lisztes monológ volt. Azt éreztem, hogy az első két felvonásnál volt időtök kidolgozni a részleteket, a második két tónél már nem. Ezen lehet, érdemes lenne még dolgozni. Kérdés maradt bennem, hogy meg kell-e mutatni az öngyilkosságot, vagy csak árnyékkal jelezni.”

Utóbbira reagálva a rendező, **László Sándor** elmondta, ezen ő is elgondolkodott a bemutatót nézve.

A zsüri férfitagja, **Balázs Áron** is gratulált a csapatnak és elmondta, látszik, hogy a rövid idő ellenére óriási munkát végeztek.

„Tetszett a harmonika-hegedű kombináció, azonnal megadta az oroszos hangulatot. Az előadás elején kiszűrő lángosok illata belengte a termet, a megnyitó beszédek alatt ez picit elpárolgott, jó lett volna továbbérezni, hozzátett volna még jobban az előadás hangulatához, de ez most egy ilyen helyzet volt. Nagyon tetszett nekem is a két pislákoló petróleumlámpa, illetve az, hogy bár szeletekre van szedve a darab, azaz párhuzamosan történnek a dolgok, észnél voltak a színészek, mindenki tudta mikor indítsa el saját kis jelenetét, ez jól működött.”

Kiemelte még, hogy jól működtek a választott jelenetek is, például a kártyázás, elbírt volna ezekből még többet, szépen lassították ezek az előadás dinamikáját, hisz egy más hangulattal színezték az előadást. Számára is kérdéses maradt, mennyire szándékosak a közönség felé mondott mondatok, belefért volna számára, ha ebben van egy direkttség, ha jobban ki van hangsúlyozva.

„Nagyon szép munkát láttam, élveztem a párbeszédet. Akinek volt kisebb monológja, több információval tudott szolgálni a nézőnek, a kisebb szerepeket játszóknak tömör mondatok jutottak, amik nagyon tömörök voltak, s mély dolgokról szóltak. Megkértem mindenkit, hogy erre figyeljenek oda. Luka szájából el is hangzik, hogy nem az a fontos, mit mondunk, hanem hogy miért. Ez fontos dolog, hogy értsék a szereplők a mondatokat, amiket kimondanak.” – mondta Áron. A Vándor övén lógó lakatokat nem tudta hová tenni, illetve ő is kiemelte a Színész halálakor túl korán megjelenő fényt és árnyékot.

Mivel bemutatóról volt szó, a társulat rendezője, **László Sándor** is gratulált a színészeknek.

„Nagyon ügyesek voltatok, a lehető legjobban megcsináltuk, amit szerettünk volna. A zsüri csomó észrevételével egyezem magam is, a dízlet kihasználatlanságával például, sok dologra nem volt elég idő, vagy nekem elég agyam, vagy nem tudtuk megoldani, s született pár »jó lesz az ügy« meg-

oldás. A nagy zenei rész is lehet túl korán jelenik meg, de szerettem volna azt a hosszú és unalmas kártyázós jelenetet egy más világba helyezni. De lehet, túl korán került bele ez a katartikus jelenet. Most már így marad. Az öngyilkosságot viszont lehet, nem fogjuk megmutatni, csak árny formában.” – mondta László Sándor.

Elmondta, tényleg nem volt túl sok idejük próbálni, hisz főként hétvégéken tudták összehozni a közös munkát, s ehhez képest is nagyon büszke a csapatra.

„Odatettük magunkat, s ezt köszönöm nektek, mert úgy érzem, hogy itt egy csapat, fejlődés iránti vággyal. Alakulunk, de ez egy hosszú távra szóló házasság, s azt érzem, hogy kezdjük megtanulni, hogyan is tudjuk működtetni ezt a színházasdit, s ez mellett van itt egy küldetészerű valami is, minden egyes ember részéről, aki ebben részt vett. Ma megmozgattuk a közösséget, a közösséget, s valamiféle olyan üzenetet is át tudtunk adni – észrevétlenül –, ami a közösség szempontjából nagyon fontos. Rétegzettebb a mi történetünk egyénekenként és csoportként is, s bízom benne hogy egyszer a mostani fiatalok lesznek az öregek, s ők is tudják majd, hogyan kell újabb fiatalokat bevonni, ösztöszektatni őket. Ez egy jó kis építkezés.” – zárta gondolatait.

Varga Flóriánt, a Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület elnökét is láthattuk az előadásban, zárzóként a következő gondolatokat osztotta meg velünk:

„Van itt egy csapat, akiben van potenciál, de ha László Sándor nem lenne, ez nem így működne, ezért szerencsésnek valljuk magunkat, hogy mellénk állt, s szakmailag is fejleszt minket.”

Szerda Zsófi

Holnap a Találkozó színpadán

Fontos téma a színpadon

Az újvidéki Színes Szilánkok Diákszínpad legújabb előadása egy olyan problémára hívja fel a figyelmet, mely egyre fontosabbá válik korszakunkban. Minden iskolában felüti a fejét az agresszivitás, melynek fajtáit és következményeit ismerhetjük meg a fiatalok személyes élményeire alapozva. Ez az előadás kiváló kiindulópont lehet beszélgetésekhez, de már ahhoz is, hogy a szembesítés alkalmával felismerjük magát a problémát. Terápiás hatása sem mellékes. A fiatalokból álló csapat készen áll arra, hogy holnap úgy beszéljen a kortárs erőszakról / mutassa be a kortárs erőszakot, ahogyan eddig senki sem tette, bízva abban, hogy megváltozik a nézők álláspontja a témával kapcsolatban.

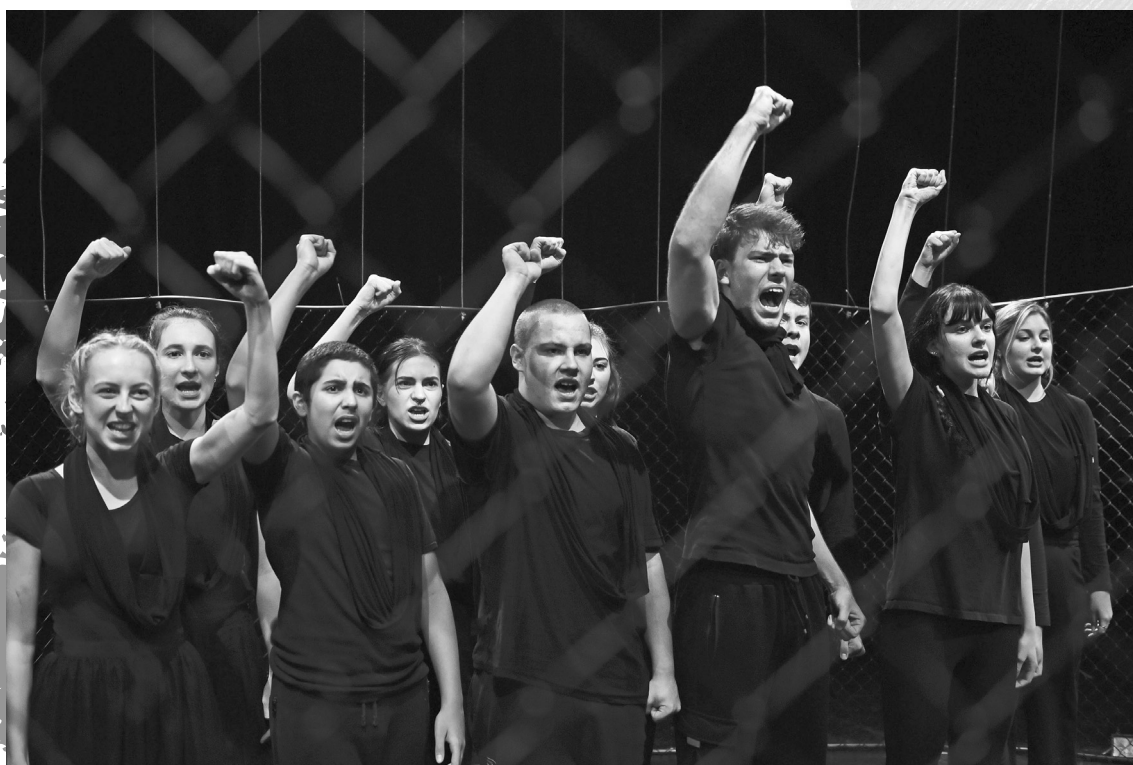
Április 23., szombat, 19 óra
Újvidéki Magyar Művelődési és Művészeti Központ, Színes Szilánkok Diákszínpad, Újvidék

Tenger a lélekben (55') – közös munka
 Kortárs előadás

Rendezte: Figura Terézia

Az előadásról: Ki gondolná, hogy a felnőtt egy valóban idegtépő időszak is lehet, és a felhőtlen boldogság helyett a fiataloknak meg kell küzdeniük különféle gondokkal. Tinédzserkorban az egymás közötti viszonyok furcsán alakulnak, minden érzés hatványozottan megerősödik, de főképp a negatív önkép, a negatív világnézet kerül előtérbe.

A frusztrált, otthon nem elég figyelmet kapó fiatalok agresszívvá válnak, ezt az esetleges rossz társaság is befolyásolja. A kortárs erőszak eseteiről egyre gyakrabban hallunk a médiában, a zaklatók a gyengébbeket bántalmazzák verbálisan, fizikailag, sőt a cyberbullying is egyre gyakoribb. Fontos kimondani, hogy szülők és tanárok is gyakran szemet hunynak, és nem vesznek tudomást ezekről az esetekről. Az iskolák, hogy jó híreket védjék, nem intézkednek, nem akadályozzák meg a zaklatás folyamatos ismétlődését. Terápiás hatása van az előadásunknak fiatalra és időse egyaránt. A kortárs erőszak valóban létezik, és a társadalom feladata, hogy orvosolja ezt a komoly problémát.

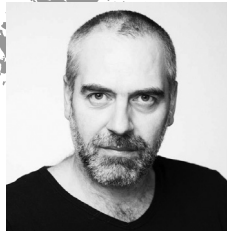

A XXVI. Találkozó szakmai zsűrije

Balázs Áron

Sterija-, Pataki Gyűrű-, Jászai Mari-díjas színművész, az Újvidéki Művészeti Akadémia tanársegédje

Bajmokon nőtt fel, ahol amatőr színészként Barácius Zoltán szárnyai alatt kipróbálhatta magát különböző szerepekben, és megszerette a színházat. Középiskolai éve alatt meghívást kapott

a Tanyaszínházba, majd végleg ez a pálya mellett döntött. 1995-ben felvételt nyert az Újvidéki Művészeti Akadémiára, ahol 2004-ben diplomázott Hernyák György és László Sándor osztályában. 2005 óta tanársegéd az Újvidéki Művészeti Akadémián.

1998-tól az Újvidéki Színház társulatának tagja 2016-ig.

Játszott még a Veszprémi Petőfi Színházban, Tatabányán, a Jászai Mari Színházban, Budapesten, a Bárka Színházban, a Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színházban, a Szegedi Nemzeti Színházban, Szabadkán, a Népszínházban, valamint a Kosztolányi Dezső Színházban, a Zentai Magyar Kamaraszínházban és az Újvidéki Szerb Nemzeti Színházban.

Brestyánszki Boros Rozi

dramaturg, író

Azt kérték, írjak egy rövid, motiváló életrajzot, de én arról tudok írni, hogy engem mi motivál. Középiskolás voltam, amikor emlékeim szerint először jártam színházban. Szabadtéri előadás volt, és az egyik színész méteres közelségből nézett szembe velem. Talán Árok Feri volt, már nem emlékszem.

A színház élményére azonban igen. És nem sokkal később, nagyjából hónapok múlva, már magam is rendeztem, színházat akartam csinálni. Azt is tettem. Mintha tudtam volna, hogyan kell. Ma sem tudom. Pedig huszonegy éve ez a hivatásom is. Voltam közönségszervező, művészeti titkár, rendezőasszisztens, díszletasszisztens, plakáttervező,

kellégyártó grafikus, webmester, dramaturg, írtam cikkeket, esszéket, könyveket, színház-történetet, drámákat, sőt, egy kézikönyvet is arról, hogyan kell színházat csinálni. Pedig nem tudom. Annyit tudok, a jó színházcsináláshoz kíváncsiság, alázat, bizalom, szorgalom és szeretet kell. Mindezt nagykanállal kapom Közöttetek, ahová idén tizenegyszer hívtak vissza zsűrizni. És engem ez motivál, ez a kivételes erejű közösségi alkotás, aminek itt, az Amatőr Színjátszók Szemléjén lehetek tanúja és részese. Köszönöm!

Táborosi Margaréta

rendező-koreográfus, az Újvidéki Művészeti Akadémia tanára

Zentán születtem. A Tisza, a töltes és a népkerti sárgavíz jelenti a fő kötődést a városhoz a családom mellett. Az általános iskolát és a gimnáziumot szintén itt végeztem el, majd elindultam a nagyvilágba. Bő egy évtized után hazaköltöztem, hogy azóta folyamatosan úton legyek. Szimbolikusan és valójában is sokat ingázom, havi szinten több száz/ezer kilométert teszek meg. Szeretek inspiráló zenére autót vezetni.

2007-ben diplomáztam az Újvidéki Művészeti Akadémia (Akademija Umetnosti Novi Sad) színész szakán. Két évig az Újvidéki Színház társulatához tartoztam, ahol a rám bízott szerepekben arányosan tudtam fejlődni.

2009-ben felvételt nyertem a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem rendező-koreográfus szakára, ahol 2014-ben fejezem be tanulmányaimat. Közben az Újvidéki Művészeti Akadémián kezdtem tanítani színészmesterséget, Hernyák György asszisztenseként.

Jelenleg a Színház- és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskolájának a hallgatója vagyok.

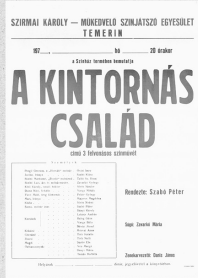
A színház(csinálás) büvőkörében maradtam, ám már a színpad másik oldalán (nem színészként) képzelem el alkotói tevékenységem, korszerű, hiteles, sajátos kifejezési formát kereső előadások megkomponálásában.

Műkedvelők Társasága – játék – közösségi élet – évszázados örökség

Szemeztünk a Súgó hasábjain a 26. VMASZT-ra készült, temerini színjátszást bemutató kiállítás anyagából

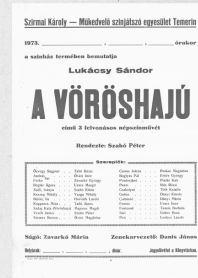
A kintornás család

Tóth Ede *Kintornás család* című népszínművét 1973-ban játszották nagy sikerrel.

A vöröshajú

Lukácsy Sándor *A vöröshajú* című három felvonásos népszínművét 1973-ban játszották.

Palicsi nyár

Balázs László *Palicsi nyár* című zenés vígjátékának szereplőgárdája 1975-ben.

Szerencsemalac

Jean Letraz *A szerencsemalac* című három felvonásos vígjátékának komédiásai 1978-ban.

